

# Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XLV. — Izdan in razposlan dne 3. maja 1903.

Vsebina: (št. 102 in 103.) 102. Ukaz, s katerim se izpreminja red rigorozov (strogih preskušenj) za medicinske fakultete, izdan z ukazom z dne 21. decembra 1899. l. — 103. Razglas o preložbi uradnega sedeža davčnega urada Rižano v Dalmaciji.

## 102.

### Ukaz ministra za bogočastje in nauk z dne 14. aprila 1903. l.,

s katerim se izpreminja red rigorozov (strogih preskušenj) za medicinske fakultete, izdan z ukazom z dne 21. decembra 1899. l. (drž. zak. št. 271).

Na podstavi Najvišjega sklepa z dne 5. aprila 1903. l. izpreminjam v porazumu z ministrstvom za notranje stvari red rigorozov za medicinske fakultete, izdan z ukazom tega ministrstva z dne 21. decembra 1899. l. (drž. zak. št. 271) in deloma predrugačen z razpisom tega ministrstva z dne 22. aprila 1902. l. (drž. zak. št. 89), tako:

#### §. 1.

Da se zadobi doktorstvo vsega zdravilstva in ž njim združena pravica za izvrševanje vseh strok zdravniške prakse, je treba, da je kandidat pravo-redno dovršil v lastnosti rednega dijaka vsaj 10 tečajev na kaki medicinski fakulteti ter z uspehom opravil tri stroge preskušnje (rigoroze).

#### §. 2.

Tečaj se šteje samo tedaj, če je bilo v njem vpisanih semestralnih kolegijev vsaj 20 učnih ur na teden (razen kurzov).

Samo v tečaju, v katerem dovrši kandidat I. rigoroz (§. 7, odst. 2), zadošča, da je vpisan 16 učnih ur na teden.

#### §. 3.

Ali in v koliko se morejo tečaji, katere je prebil kandidat kakor reden slušatelj na kakem inozemskem vseučilišču ali na kaki filozofski fakulteti v tuzemstvu, šteti za veljavne, odloča od primera do primera minister za bogočastje in nauk doprašvši profesorski zbor fakultete, na kateri se zaprosi, pri-pustitev k rigorozom.

#### §. 4.

Za pripustitev k rigorozom naj kandidat za-prosi na dekanatu medicinske fakultete in naj pred-loži predpisane priloge.

#### §. 5.

Ob zaprosilu za pripustitev k prvemu rigo-rozu naj kandidat položi:

1. svoj krstni ali rojstni list;

2. svoje za tuzemstvo veljavno izpričevalo zre-losti, ali ako ne pripada tuzemstvu, tista izpriče-vala, na kojih podstavi je bil na kaki medicinski fakulteti v matico vpisan za rednega slušatelja;

3. zglasilno knjižico (oziroma po dekanatu izdan izkaz), iz katerega se vidi,



- a) da je hodil na predavanja vsaj štiri vštene tečaje ali da je vendar v redu vpisan v četrti tečaj in
- b) da je hodil vsaj dva zimska tečaja v anatomske vaje v raztelesovanju.

## §. 6.

Pri I. rigorozu so preskusni predmeti:

- a) Obča biologija,
- b) fizika za medicince,
- c) kemija za medicince,
- d) anatomija,
- e) histologija,
- f) fiziologija.

Posamezne preskušnje iz „obče biologije“ in „fizike za medicince“ se vršé samo teoretično, iz ostalih predmetov hkratu teoretično in praktično.

## §. 7.

Posamezne preskušnje I. rigoroza iz „obče biologije“, iz „fizike za medicince“ in iz „kemije za medicince“ se lahko opravijo že na koncu četrtega medicinskega tečaja.

Posameznim preskušnjam I. rigoroza, ne opravljenim že na koncu četrtega tečaja, se morajo dotični dijaki podvreči v teku prihodnjega tečaja, in rokove za te posamezne preskušnje je pri tem nastaviti, kolikor moči, v začetku tečaja.

Določuje rokove za posamezne preskušnje I. rigoroza, se lahko po navadi dovoli presledek dveh tednov. Iz tehtnih razlogov pa lahko dovoli dekan medicinske fakultete kandidatu primerno podaljšane rokove.

Teoretsko-praktične posamezne preskušnje iz (d) „anatomije“, (e) „histologije“ in (f) „fiziologije“ je opraviti po navadi v pravkar navedenem redu in sicer vedno po ostalih posameznih preskušnjah.

## §. 8.

Ob zaprosilu za pripustitev k drugemu rigorozu naj kandidat položi na dekanatu:

1. izpričevalo, da je z uspehom opravil I. rigoroza;

2. absolutorij, ki kaže, da je po I. rigorozu hodil vsaj šest vštvenih tečajev na kako medicinsko fakulteto,

ali

zglasilno knjižico (oziroma po dekanatu izdan izkaz), z katerega se vidi, da je po I. rigorozu dovršil vsaj

pet vštvenih tečajev in da je v redu vpisan v nadaljnji, šesti tečaj.

Za prvi tečaj teh šestih tečajev je šteti tistega, v katerem je kandidat dobil cenilo o prenehanju I. rigoroza (§. 32).

## §. 9.

Iz prilog, zahtevanih v §. 8, 2, mora biti nadalje razvidno:

a) da je kandidat v teku teh šest polletij hodil v semestralne kolegije interne klinike ter v kolegije kirurške klinike po 30 učnih ur na teden, porazdeljenih na 3 ali 4 tečaje, nadalje v kolegije porodniško-ginekološke klinike 20 učnih ur na teden, razdeljenih na 2 ali na 3 tečaje, končno v kolegije očne klinike 10 učnih ur na teden, razdeljenih na 1 ali 2 tečaja;

b) da je v dobi teh semestralnih kolegijev praktično delal na dotičnih klinikah po navodilu njihovega načelnika ter v njegovo nadomestovanje upravičenih asistentov ali v posebnih kolegijih drugih docentov imenovanih strok, ki so določeni za to praktično izučbo in ki jih za k temu pripravne oznameni minister za bogočastje in nauk poprašavši dotični proforski zbor;

c) da je hodil v vsaj šesttedenske kurze o laringologiji, otiatriji in zobozdravništvu po 5 ur na teden ali v semestralne kolegije o teh strokah z ekvivalentno izmero ur in v peturni kurz o cepljenju ter da je delal v praktičnih vajah.

Kjer je po krajnih razmerah želeti, se po sklepu proforskega zbora nauk o laringologiji, cepljenju in zobozdravništvu lahko združi z naukom drugih kliničnih strok.

## §. 10.

Pri II. rigorozu so preskusni predmeti:

- a) patološka anatomija in histologija,
- b) obča in eksperimentalna patologija,
- c) farmakologija in receptoslovje,
- d) interna medicina,
- e) zdravstvo otrok,
- f) psihiatrija in nevropatologija.

Pod b) in c) označeni predmeti se preskušajo samo teoretsko, ostali hkratu teoretsko in praktično.



## §. 11.

Kandidati, ki so predložili v §. 8 zahtevane dokaze, lahko delajo posamezne preskušnje II. rigorozu iz (a) „patološke anatomije in histologije“ iz (b) „obče in eksperimentalne patologije“ in iz (c) „farmakologije in receptoslovja“ že na koncu šestega tečaja, ki ga posečajo po I. rigorozu (§. 8, 2); ako so v svojem učnem času odslužili vojaško polletje, se na koncu tega tečaja lahko pripusté tudi k ostalim posameznim preskušnjam II. rigorozu.

## §. 12.

Ob zaprosilu za pripustitev k tretjemu rigorozu naj kandidat predloži:

- a) izpričevalo o II. rigorozu, opravljenem z uspehom, in
- b) absolutorij.

## §. 13.

Pri III. rigorozu so preskusni predmeti:

- a) kirurgija,
- b) porodničarstvo in ginekologija,
- c) zdravstvo oces,
- d) dermatologija in sifilitika,
- e) higijena,
- f) sodna medicina.

Pod a) do d) imenovani predmeti se preskušujejo hkratu teoretično in praktično, ostala dva samo teoretično.

## §. 14.

Izpraševalci pri II. in III. rigorozu naj se o priiliki preskušnje svojih strok in ob podelitvi cenila ozirajo na to, ali imajo kandidati tudi še zadostno znanje v anatomiji in fiziologiji.

## §. 15.

Vsem posameznim preskušnjam II. rigorozu in prav tako III. rigorozu se morajo kandidati podvreči v teku roka po 6 mesecev.

Kandidatom, ki so opravili nekatere posamezne preskušnje kakega rigorozu z uspehom ali brez uspeha, pa se za ostale posamezne preskušnje niso oglasili pravočasno, naj za še ne opravljene posamezne preskušnje razpiše dekan rokove v šestem mesecu tega roka.

## §. 16.

Vsi trije rigorozi se morajo opraviti na istem vseučilišču.

Samo v posebnega ozira vrednih primerih more minister za bogočastje in nauk, doprašavši dotične profesorske zборе, pripustiti kakega kandidata k II. in III. rigorozu na kakem drugem vseučilišču, nego na katerem je opravil I. rigoroz.

## §. 17.

Rigorozi se vršé javno, vendar je predsedniku na voljo dano omejiti pristop samo na zdravnike in slušatelje medicine.

## §. 18.

Preskuševalna komisija je sestavljena iz predsednika, dotičnega izpraševalca in pri II. in III. rigorozu še iz vladnega komisarja. Temu pa je na voljo dano po svojem mnenju prisostovati tudi preskušnjam I. rigorozu.

Dekan določi kraj in čas posameznih preskusnih dejanj, pokliče nanja izpraševalce, eventualno predsednika (§. 19) in obvesti vladnega komisarja.

## §. 19.

Predseduje dekan medicinske fakultete; kadar ga ni ali je zadržan ali če je treba sestaviti več komisij, stopijo na njegovo mesto najprej prodekan in eventualno en ali dva namestnika, ki jih voli profesorski zbor vsako leto o priliki volitve dekana iz rednih profesorjev.

## §. 20.

Za redne izpraševalce poslujejo redni profesorji, ki res učijo dotični predmet preskušnje.

Za „občo biologijo“ so preskuševalci redni profesorji zoologije in botanike na modroslovni fakulteti, ako predavajo o oznamenjenem predmetu preskušnje.

Ako zastopa kak predmet preskušnje več rednih profesorjev v svojih predavanjih, se ti profesorji vrsté za preskuševalce pri rigorozu.

Ako bi rednega izpraševalca ne bilo ali ako bi bil zadržan, je privzeti na rigoroz za izpraševalca namestnika izredne profesorje, in kjer jih ni ali so zadržani, tistega rednega ali izrednega profesorja, čigar stroka je dotičnemu predmetu preskušnje najbližja.



## §. 21.

Ako bi bilo radi prevelikega števila preskuševancev ali radi dokazane preobloženosti kakega rednega izpraševalca z drugimi uradnimi posli treba, imenuje minister za bogočastje in nauk izredne izpraševalce za dobo enega leta, ki naj rednega izpraševalca po potrebi nadomeščajo.

Izredni izpraševalci se imenujejo na podstavi predloga, ki ga stavi proforsorski zbor samovoljno ali po naročilu ministra, iz vrste za dotično preskusno stroko imenovanih izrednih profesorjev in privatnih docentov.

## §. 22.

Vladne komisije imenuje na predlog ministrstva za notranje stvari minister za bogočastje in nauk za dobo enega učnega leta.

Biti morajo doktorji medicine ali vsega zdravilstva in pripadajo tudi lahko učiteljskemu zboru medicinske fakultete.

## §. 23.

Teoretične posamezne preskušnje vsakega rigoroza se vrše v enem skupnem preskusnem dejanju; v eni seji komisije se ne more preskuševati več nego šest kandidatov.

Določiti število kandidatov, ki se naj hkratu preskušajo pri teoretično-praktičnih preskušnjah, se prepušča preskuševalni komisiji.

## §. 24.

Vsako preskusno dejanje vrši dotični izpraševalec pod primernim nadzorstvom predsednika, ter pri II. in III. rigorozu vladnega komisarja. Ta dva imata pravico vplivati na stavljanje vprašanj in na dobo preskušnje ter tudi sama stavljanje kandidatu vprašanja.

## §. 25.

Doba preskušnje znaša pri samo teoretskih posameznih preskušnjah za vsakega kandidata praviloma četrt ure; pri hkratu teoretskih in praktičnih posameznih preskušnjah je doba preskušnje za vsakega kandidata po potrebi stavljenih mu praktičnih nalog odmeriti primerno dalje; pri posameznih preskušnjah iz „interne medicine“, iz „kirurgije“, ter „porodničarstva in ginekologije“ se lahko raztegne na dobo celega dneva, eventualno tudi dveh dni.

## §. 26.

Uspeh vsake posamezne preskušnje naj izpraševalec oznameni s cenilom „odlično“, „zadostno“ ali „nezadostno“; pri tem se je ozirati tudi na odgovor na prašanja, ki jih je morda stavljal predsednik ali vladni komisar.

O nobenem rigorozu ni misliti, da je opravljen z uspehom, ako kandidat ni v vseh posameznih preskušnjah dobil vsaj cenila „zadostno“.

## §. 27.

Ako dobi kak kandidat v eni ali več posameznih preskušnjah kakega rigoroza cenilo „nezadostno“, mora to preskušnjo ponoviti, ko je opravil vse posamezne preskušnje rigoroza.

Ko se je kandidat podvrzel vsem posameznim preskušnjam kakega rigoroza, naj mu dekan takoj določi reprobacijske rokove za ponovo ponesrečenih posameznih preskušenj v porazumu z dotičnimi strokovnimi izpraševalci in pri II. in III. rigorozu tudi v porazumu z vladnim komisarjem.

Ako kandidat ni ustregel samo v eni posamezni preskušnji, je rok odmeriti praviloma z dvema mesema, ob reprobaciji v več posameznih predmetih s tremi do šestimi mesci.

Rokovi se morejo odmeriti tudi krajše, ako je bil kandidat reprobiran v posameznih preskušnjah, ki jih je delal prvkrat.

## §. 28.

Ako kandidat v prvi ponovi ene ali več posameznih preskušenj zopet ne ustreže, veljajo za drugo ponovo dotičnih posameznih preskušenj ista določila.

## §. 29.

K tretji ponovi ene ali več posameznih preskušenj kakega rigoroza lahko pripusti kandidata minister za bogočastje in nauk na predlog proforsorskega zbora; pri tem se mu lahko naroči, da mora dotične preskusne predmete, po okolnosti pa tudi druge predmete vsega medicinskega nauka poprej še poslušati en ali več tečajev.

## §. 30.

Ako kandidat pri tej tretji ponovi ne dobi v vseh preskušnjah, ki jih je opraviti, cenila „zadostno“,



ne sme nikdar več nadaljevati medicinskih studij in ne more dobiti medicinske doktorske stopnje na kakem tuzemskem vseučilišču, niti je pridobiti na podstavi v inozemstvu dobljenega diploma.

#### §. 31.

Vsako ponavljanje naj se, kolikor moči, vrši pred istim izpraševalcem, kakor prejšnja ponesrečena preskušnja.

#### §. 32.

Ako je dobil kandidat v vsaki preskušnji rigoroza ali ponavlja je jih vsaj cenilo „zadostno“, se vzame, ko se je opravila zadnja preskušnja, iz posameznih, v posebni zapisnik vpisanih cenil glavno cenilo za ves rigoroz.

Glavno cenilo je postaviti samo tedaj za „odlično“, ako je dobil kandidat to cenilo v večini preskušenj kakega rigoroza in ni bil v nobeni preskušnji vržen.

Uspeh rigoroza je vpisati v zapisnik o rigorozih in ga naznaniti kandidatu.

#### §. 33.

Ako kak kandidat zamudi za kako preskušnjo nastavljeni rok brez tehtnih izgovorov, zapade taksa, ki jo je vplačal za dotično preskusno dejanje; ako na to preskušnjo tudi v nadaljnjem roku, ki ga določi dekan, ne pride brez tehtnega izgovora, je ravnati ž njim, kakor da bi ne bil prestal dotične preskušnje.

#### §. 34.

Ako kak kandidat dve leti po začetku drugega rigoroza še ni pridobil doktorata, ga lahko profesorski zbor sili hoditi vnovič na predavanja v primeren obsegu, da se pripusti k ostalim preskušnjam. Ako tudi štiri leta po začetku drugega rigoroza ni pridobil doktorata, velja določilo §. 30.

#### §. 35.

Za vsak rigoroz naj plača kandidat takso, in to za I. rigoroz 120 kron, za II. rigoroz 130 kron in za III. rigoroz 140 kron.

Od tega dobila predsednik preskuševalne komisije in pa pri II. in III. rigorozi poslujoči vladni komisar za svojo udeležbo vseh preskušenj kakega rigoroza vsak po 20 kron, izpraševalci v teoretičnih

preskušnjah ter v preskušnji iz „histologije“, iz „zdravstva otrok“, iz „psihatrije in nevropatologije“ ter iz „dermatologije in sifilitike“ vsak po 10 kron, izpraševalci v ostalih teoretično-praktičnih preskušnjah vsak po 20 kron, ostanek 10 kron pripada pisarniškem zakladu vseučilišča.

Vsakokrat, kadar se ponavlja ena ali več preskušenj kakega rigoroza, je plačati za takso tisti znesek, ki je potreben, da dobi vsak v teh ponavljalnih preskušnjah posredujoči ud preskuševalne komisije polovico takse, ki mu gre, kadar se dela preskušnja prvokrat.

#### §. 36.

Promocija se vrši pod predsedstvom rektorja v navzočnosti dekana medicinske fakultete po rednem profesorju, določenem *per turnum* za promotorja v obliki običajnih obljub.

#### §. 37.

Promocijska taksa za doktorat vsega zdravilstva znaša na vseh vseučiliščih kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, 120 kron.

Od tega dobé rektor 30 kron, dekan in promotor vsak 10 kron.

Nadalje je od te takse oddati 10 kron pisarniškem zakladu vseučilišča, iz katerega je zalagati na posameznih vseučiliščih doslej običajna plačila za izdelavo diploma in dosedanje prejemke pisarniškega osebja in služništva.

Ostanek vseh zneskov promocijskih taks se razdeli med vse redne profesorje medicinske fakultete po enakih delih.

#### §. 38.

Na tistih vseučiliščih, na katerih so bile doslej običajne slovesnejše oblike promocij, je kadidatom dano na voljo, zahtevati namesto navadne, to slovesnejšo promocijo za plačila, ki so običajna za to, vendar se v §. 37 določeni taksni znesek tudi v tem primeru tako porabi in razdeli, kakor je tam odrejeno.

#### §. 39.

Gledé pogojev, s katerimi morejo doktorji medicine, ki so pridobili diplom na kakem vseučili-



lišču izven kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, dobiti v tuzemstvu veljaven medicinski doktorski diplom, naj tudi v bodoče veljajo določila ministrskega ukaza z dne 6. junija 1850. l. (drž. zak. št. 240).

#### §. 40.

Profesorski zbori naj gledé uredbe preskušanj, oziraje se na krajne razmere in v okviru spredaj stoječih določil ustanove posebna navodila z odobrilom ministra za bogočastje in nauk.

#### §. 41.

Ta ukaz stopi za tiste slušatelje, ki so začeli medicinske nauke od zimskega tečaja 1900/1901 naprej, v moč, kadar se razglasi: z ukazom tega ministrstva z dne 21. decembra 1899. l. (drž. zak. št. 271) izdani red rigorozov za medicinske fakultete in k njemu z razpisom tega ministrstva z dne 21. decembra 1899. l., št. 35326 razglašeno na-

vodilo ter razpis z dne 22. aprila 1902. l. (drž. zak. št. 89) pa izgubé svojo moč.

Koerber s. r.

Hartel s. r.

### 103.

## Razglas finančnega ministrstva z dne 2. maja 1903. l.

o preložbi uradnega sedeža davčnega urada Rižano v Dalmaciji.

Po ukazu pravosodnega ministrstva z dne 10. aprila 1903. l. (drž. zak. št. 84) je začelo iz Rižana v Perast preloženo okrajno sodišče 1. dne maja 1903. l. svoje uradno poslovanje.

Z istim časom se prelaga torej tudi uradni sedež davčnega urada iz Rižana v Perast.

Böhm s. r.